

**DEN NORSKE
TURISTFORENING**

Pb. 7 Sentrum,
0101 Oslo
Besøksadresse:
Storgt. 3 Oslo.
Tlf.: 22 82 28 00
Fax: 22 82 28 01
Bankkto.: 7874.06.22667
Org.: No. 979469241 MVA
www.turistforeningen.no
info@turistforeningen.no

Miljøverndepartementet
Avdeling for regional planlegging
Pb. 8013 Dep
0032 Oslo

Vår ref.:

0152/02-123.3.1-TE

Deres ref.:

2001/2769- P/HTE

Dato:

17.04.02

Høringsinnspill til forslag om endringer i plan- og bygningsloven – tidsfrister i planbehandlingen

Den Norske Turistforening (DNT) viser til brev fra Miljøverndepartementet datert 04.03.2002. Vi vil med dette innspillet komme med kommentarer og vurderinger av tidsfrister i planbehandlingen.

Overordnede planer må gi klarere føringer for detaljplaner

DNT er bekymret over at mange norske kommuner ikke har vedtatte eller oppdaterte oversiktsplaner. For å sikre essensielle fellesgoder som friluftsliv (helse/trivsel/opplevelse), natur og miljø må det utformes tydeligere normer og krav som planmyndighetene innarbeide i oversiktsplanene (kommuneplaner og fylkesplaner, samt delplaner av disse). DNT ser det som viktig å fastsette klare rammer, og at kommunene deretter vurderer regulerings- og bebyggelsesplaner i tråd med de overordnede planene. Det er viktig med likhet for loven kommunene i mellom, og regionale og nasjonale mål må ligge fast som "standarder" som man ikke kan dispensere seg bort fra. Dette gjelder spesielt frilufts- og friområder i tilknytning til nye boligområder, turveier og frilufts- og friområder langs sjøen.

Ved planlegging av nye boligområder må det stilles krav om rekkefølgebestemmelse der den "grønne infrastrukturen" må være på plass før innflytting. Grøntstrukturen er en helt avgjørende forutsetning for å skape trivsel i nærmiljøet og gi barn og unge gode oppvekstvilkår. Disse naturområdene er under stadig større utbyggingspress, og må gis et sterkere vern. Det er derfor et stort behov for å sikre områder for lek og uteaktivitet nær boområder, skoler og barnehager. De spiller en nøkkelfunksjon for å utvikle barns fysiske og motoriske ferdigheter, trivsel og interesse for natur. Gode naturopplevelser i barneårene er viktig for at man senere i livet skal bli en miljøbevisst borger.

De frivillige organisasjonenes medvirkning i planprosessen

DNT ser det som helt avgjørende for vitaliseringen av plandeltagelsen at myndighetene i større grad aktivt går ut og innhenter innspill fra lag og foreninger. Sentralt i dette arbeidet blir å bryte ned barrieren mellom embetsverket og organisasjonene. For å stimulere til deltagelse og medvirkning må det før oppstart av en kommuneplanprosess være gjennomført møter der organisasjonene får anledning til å presentere sin virksomhet og hvilke saker som opptar dem. Kommunens representanter bør også orientere om hvilke saker/områder man ønsker et samarbeid med organisasjonene om. Det bør lages en liste med gjensidige

kontaktpersoner. Dermed vil det være lettere for begge parter å holde en løpende kontakt i kommuneplanprosessen eller dersom det dukker opp enkeltsaker som det er viktig at organisasjonene engasjerer seg i.

Det er videre viktig å motivere til samarbeid. Dersom man får til en vellykket prosess vil de ulike aktørene ha gjensidig nytte av hverandre. Dette vil bidra til å fremme aktiv og konstruktiv kontakt. De frivillige organisasjonene kan lett oppfattes som "hår i suppa" dersom de kommer sent inn i prosessen. Ved tidlig involvering av organisasjonene vil de kunne være viktige kunnskaps- og premissleverandører og avdekke potensielle konflikter på et tidspunkt hvor løsningene ikke er fastlåste. Videre vil organisasjonene være en viktig medspiller i gjennomføringsfasen av planene; enten som vaktbikkje, pådriver eller aktiv gjennomfører.

Dagens planprosesser etter plan- og bygningsloven er svært myndighets- og næringslivsorientert, og tar ikke hensyn til de frivillige organisasjonenes ressursgrunnlag og kapasitet. Planmyndighetene må derfor tilpasse seg organisasjonenes hverdag i mye større grad. Intensjonene i PBL og LA21 er ambisiøse og nødvendige, men her kreves det nytenkning for å nå målene. Det er først og fremst endringer i rutinene som må til, men her kan også konkretisering av lovteksten i PBL være med på å styrke organisasjonenes medvirkningsrett og planmyndighetenes involveringsplikt.

De frivillige organisasjonene har svært liten administrativ kapasitet siden de i stor grad utfører arbeid på idealistisk basis i fritiden. Trenden de siste årene er økt byråkratisering. Friluftslivet er i seg selv en motkultur til denne trenden. Det er derfor vanskelig å motivere til papirarbeid utover ordinær styrevirksomhet. Utfordringen blir å skape møteplasser med en så lav byråkratisk terskel som mulig. Dette kan gjøres ved befaringer ute i felt, møter på kveldstid eller ved at kommunen inviterer seg selv til ordinære styremøter. Kommunen bør som minimum ha et kveldsmøte med organisasjonene i halvåret der en orienterer om planer for året. For regionale og kommunale oversiktsplaner bør det i prosessen legges opp til arbeidsgrupper der organisasjonene blir involvert. Eksempelvis er det viktig at idretts- og friluftsplenen er klar før utarbeidelsen av arealdelen, slik at man kan få innarbeidet friluftslivshensynene i den juridisk bindende arealdelen av kommuneplanen.

Sakspapirer er ofte tungt tilgjengelig (også for politikere), og det må derfor stilles krav om kortfattede, presise og lettfattelige sakspapirer med gode illustrasjoner (kart/bilder ol.). Kommunen bør også i større grad kunne sortere aktuelle saker, og innkalle til "forhåndskonferanse" ved saksforberedelser der organisasjonene kan komme med direkte innspill og saksopplysninger.

De "grønne" frivillige organisasjonene i Samarbeidsrådet for Naturvernsaker (SRN), Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) og Friluftsrådenes Landsforbund har et klart mål om å sikre en natur- og friluftsvennlig arealforvaltning. Det er derfor opprettet fylkesvise "Forum for natur og friluftsliv". FNF har som mål å sikre naturverdier og friluftslivets naturgrunnlag med et minimum av byråkrati og dobbeltarbeid i organisasjonene. For å sikre medvirkning og involvering i planprosesser er det svært viktig at organisasjonene ser resultat av arbeidsinnsatsen. Dette må komme til uttrykk i saksframlegg og i de politiske vedtakene.

Kvalitet og kompetanse

DNT ser behov for generell styrking av beslutningsgrunnlaget i plansaker innen temaene biologisk mangfold og friluftsliv. Dette er en forutsetning for gode politiske vedtak, men stiller også krav til presentasjon av kunnskapen så den blir beslutningsrelevant.

For å sikre god medvirkning fra lag og organisasjoner må planmyndigheten øke sin kapasitet og bedre sin natur-, miljø- og friluftslivskompetanse. I tillegg må kompetansen på gjennomføring av gode planprosesser (pedagogisk og prosessuelt) styrkes og utvikles.

Frist for behandling av reguleringsforslag

Det er viktig med ordninger som stimulerer kommunene, forslagsstillere og opinionen til en mer offensiv og positiv holdning til planlegging. En god planberedskap og oppdaterte planer skal gi gevinster for kommunen som helhet (både offentlig og privat sektor, samt allmennheten). De foreslåtte tidsfristene betinger at planforslaget er i overensstemmelse med kommuneplanens arealdel. Generelt er DNT av den mening at det er viktigere med en riktig avgjørelse enn en rask avgjørelse (jfr. kravet om kompetanse og kapasitet).

Frist for innsigelse til reguleringsplan og bebyggelsesplan

DNT vil understreke at forslaget om frist for innsigelse ikke gjelder innsigelser generelt, men innsigelser på detaljerte planer som bygger på og er i samsvar med overordnede planer. Dette er en viktig presisering for at allmenne interesser og fellesgoder som friluftslivsarealer og viktige leveområder for planter og dyr kan ivaretas. Således er det viktig å styrke den kommunale arealplanleggingen for å kunne foreta interesseavveininger på et tilstrekkelig overordnet nivå.

For at DNT skal støtte forslaget om frister for innsigelse må det stilles større krav til planprosessen mht. tidlig involvering av myndighetsorganer med innsigelseskompetanse i planarbeidet. Spørsmålet om koordinering og samordning av de ulike sektorene bør også belyses. Forholdet mellom planmyndighet og fagmyndighet bør også drøftes.

DNT mener at miljømyndighetene fortsatt må ha en lovhjemlet sikkerhetsventil som kan benyttes for å stoppe natur-, miljø- og friluftsfaglig uakseptable planer og prosjekt.

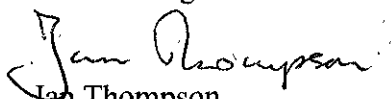
Oppsummering

Dette er forhold DNT mener må presiseres og styrkes i forhold til planbehandlingen:

- Overordnede planer må gi tydeligere føringer for detaljplanleggingen
- Miljøkompetansen og kapasiteten må styrkes i kommunene
- Kompetansen og kapasiteten innen planprosess må styrkes i kommunene
- Kommunene må aktivt legge til rette for de frivillige organisasjonenes deltagelse
- Miljømyndighetene må beholde en lovhjemlet sikkerhetsventil for å kunne stoppe miljømessig uakseptable planer og prosjekter.

Med disse presiseringene støtter DNT MDs forslag om endringer i plan- og bygningsloven – tidsfrister i planbehandlingen.

Med vennlig hilsen

Jan Thompson
Generalsekretær

Torfinn Evensen
Fagsjef naturforvaltning